

CUPRINS

Prefață	5
----------------------	---

CAPITOLUL I

Noțiuni generale despre dreptul penal	7
1. Considerații preliminare	7
a. Noțiunea de drept penal	7
b. Obiectul dreptului penal	8
c. Scopul și funcțiile dreptului penal	8
d. Caracterele dreptului penal	9
e. Legăturile dreptului penal cu alte ramuri de drept și cu științele penale	10
2. Principalele școli și curente de politică penală	11
a. Epoca Antică	11
b. Epoca Medievală Timpurie și Medie	12
c. Școala clasică.....	13
d. Școala pozitivistă.....	14
e. Școala apărării sociale și a noii apărări sociale.	16
3. Evoluția dreptului penal român.....	18
a. Codul penal A.I. Cuza	19
b. Codul penal Carol al II-lea.	19
c-e. Codul penal comunist. Etapa de tranziție. Noul Cod penal.....	20
4. Raportul juridic de drept penal	22
a. Structura raportului juridic penal.....	22
b. Durata raporturilor juridice penale.	23
5. Principiile fundamentale ale dreptului penal	24
a. Prezentare generală.....	24
b. Principiul legalității	25
c. Principiul umanismului	28
d. Infrațiunea ca unic temel al răspunderii penale	31
e. Principiul răspunderii penale personale.....	32
f. Principiul individualizării sancțiunilor de drept penal	32
g. Principiul prevenirii faptelor prevăzute de legea penală	34
6. Izvoarele dreptului penal	34
a. Aspecte introductive	34
b. Izvoarele dreptului penal la nivel național	38
c. Izvoarele dreptului penal la nivel internațional	41

CAPITOLUL II

Legea penală și aplicarea acesteia în spațiu și timp	43
1. Legea penală	43
a. Categoriile de legi penale	43

b. Structura și categorii de norme penale	44
c. Interpretarea legii penale	47
2. Aplicarea legii penale în spațiu.....	48
a. Principiul teritorialității	48
b. Principiul personalității legii penale române.....	51
c. Principiul realității	52
d. Principiul universalității	52
e. Extrădarea.....	53
3. Aplicarea legii penale în timp.....	61
a. Principiul activității legii penale.....	61
b. Principiul neretroactivității legii penale	63
c. Principiul retroactivității legii penale	63
d. Principiul ultraactivității legii penale temporare	64
e. Principiul aplicării legii penale mai favorabile în cazul infracțiunilor nedefinitiv judecate	64
f. Principiul aplicării legii penale mai favorabile în cazul pedepselor definitive.....	66

CAPITOLUL III

Infracțiunea	68
1. Noțiunea de infracțiune	68
2. Trăsăturile esențiale ale infracțiunii	69
3. Conținutul infracțiunii	73

CAPITOLUL IV

Cauzele care înlătură caracterul penal al faptei	81
1. Aspecte generale	81
2. Înlăturarea caracterului penal al faptei prin lipsa prevederii în legea penală	82
3. Înlăturarea caracterului penal al faptei prin lipsa pericolului social	83
4. Înlăturarea caracterului penal al faptei prin excluderea vinovăției.....	86
a. Legitima apărare	86
b. Starea de necesitate.	90
c. Constrângerea fizică și constrângerea morală.	92
d. Cazul fortuit.....	93
e. Iresponsabilitatea.	94
f. Beția.	95
g. Minoritatea făptuitorului.	97
h. Eroarea de fapt.	99

CAPITOLUL V

Formele infracțiunii	102
1. Aspecte generale	102
2. Actele preparatorii	102
3. Tentativa	104

4. Infracțiunea fapt consumat	108
5. Infracțiunea fapt epuizat	108
CAPITOLUL VI	
Unitatea de infracțiune	110
1. Aspecte generale	110
2. Unitatea naturală de infracțiune	110
3. Unitatea legală de infracțiune	112
CAPITOLUL VII	
Pluralitatea de infracțiuni	118
1. Aspecte generale	118
2. Concursul de infracțiuni	118
3. Recidiva	123
4. Alte cazuri când nu există recidivă	129
CAPITOLUL VIII	
Pluralitatea de infractori	131
1. Aspecte generale	131
2. Autoratul și coautoratul	133
3. Instigarea	136
4. Complicitatea	139
5. Participația improprie	140
6. Alte elemente generale privind tratamentul penal al participației	143
CAPITOLUL IX	
Sancțiunile în dreptul penal	145
1. Prezentarea generală a sancțiunilor din Codul penal român	145
Caracterele sancțiunilor de drept penal	146
Felurile pedepselor	147
2. Pedepsele principale aplicabile persoanei fizice	147
a. Aspecte generale privind pedepsele	147
b. Detențiunea pe viață	149
c. Închisoarea	151
d. Amenda	153
3. Pedepsele complementare aplicabile persoanei fizice	155
a. Interzicerea unor drepturi	155
b. Degradarea militară	157
4. Pedepsele accesorii	158
a. Definiție și caracterizare	158
b. Aplicarea și executarea pedepselor accesorii	158
5. Măsurile de siguranță	159
a. Aspecte generale privind măsurile de siguranță	159
b. Obligarea la tratament medical	164

c. Internarea medicală	168
d. Interzicerea de a se afla în anumite localități	169
e. Expulzarea străinilor.....	171
f. Confiscarea specială.....	172
g. Interdicția de a reveni în locuința familiei pe o perioadă determinată	173
6. Sancțiunile aplicabile persoanei juridice	180

CAPITOLUL X

Răspunderea penală a minorului	183
1. Aspecte generale	183
2. Măsurile educative	186
3. Pedepsele aplicabile minorului. Regimul și executarea acestora.....	190

CAPITOLUL XI

Răspunderea penală	192
1. Considerații generale privind răspunderea penală	192
2. Principiile răspunderii penale	194
a. Legalitatea răspunderii penale	194
b. Principiul potrivit căruia infracțiunea este unicul temei al răspunderii penale	195
c. Principiul umanismului	196
d. Principiul răspunderii penale personale	196
e. Principiul unicității răspunderii penale (<i>non bis in idem</i>).....	197
f. Inevitabilitatea tragerii la răspundere penală	198
g. Individualizarea răspunderii penale.....	199
h. Principiul prescriptibilității răspunderii penale	199
3. Înlocuirea răspunderii penale.....	200
a. Aspecte generale.....	200
b. Condițiile în care se poate dispune înlocuirea răspunderii penale	201
4. Cauzele care înlătură răspunderea penală.....	204
a. Amnistia	204
b. Prescripția răspunderii penale	206
c. Lipsa plângerii prealabile	209
d. Împăcarea părților	212

CAPITOLUL XII

Aplicarea și executarea pedepselor	213
1. Individualizarea judiciară a pedepselor	213
a. Criteriile generale de individualizare a pedepselor	213
b. Circumstanțele atenuante	215
c. Circumstanțele agravante	221
d. Alte aspecte privind circumstanțele	226
2. Individualizarea judiciară a executării pedepselor.....	227
a. Suspendarea condiționată a executării pedepsei.....	227

b. Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere	231
c. Executarea pedepsei la locul de muncă	234
d. Liberarea condiționată.....	237
3. Cauzele care înlătură executarea pedepselor	244
a. Grațierea	244
b. Prescripția executării pedepsei	249
4. Reabilitarea. Cauză care înlătură consecințele condamnării.....	251
a. Reabilitarea de drept.....	253
b. Reabilitarea judecătorească	254
BIBLIOGRAFIE	259